

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA VČELY

LISTOPAD
2009

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**ZDROJE INFORMACÍ,
ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:**

Český svaz včelařů, o.s.,

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel

Odbor rybářství, myslivosti a včelařství MZe

Odbotný editor:

Ing. Jiří Pondělíček PhDr. MZe

Ing. Hana Kovářová MZe

Ředitel odboru:

Ing. Jiří Pondělíček MZe

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na zprávy, které byly vydány v únoru roku 2004 a v říjnu 2007.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici na zemědělských agenturách - pozemkových úřadech MZe, na pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství.

Situační a výhledová zpráva je též k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.mze.cz>.

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha I

URL: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-805-0, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 273 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
VČELY

LISTOPAD
2009

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu	4
Základní ukazatele výroby	8
Zahraniční obchod	14
Zahraniční trhy	18

ÚVOD

Chov včel patří k velmi významnému odvětví zemědělství. Pro optimální opylení entomofilních (hmyzosubných) rostlin je v ČR potřeba cca 700 tisíc včelstev. V roce 2008 bylo evidováno 461 086 včelstev, což v dlouhodobém šestnáctiletém srovnání s rokem 1993 znamená zhruba třetinový pokles. Uvedenou situaci ministerstvo ve spolupráci s ČSV řeší a všestranně podporuje rozvoj tohoto odvětví.

SOUHRN

V devadesátých letech 20. století došlo v ČR k významnému snížení stavů včelstev a počtu včelařů, způsobenému na rozdíl od okolních států důvody ekonomickými a ne zdravotními. Stavy včelstev se podařilo díky ekonomické podpoře od státu i ES alespoň stabilizovat. Nejkritičtější byla situace v roce 2008, kdy počty včelstev poklesly na 461 086 včelstev a to ve vazbě na celoevropský problém s onemocněním varroázou.

Pokles stavu včelstev se i díky nepříznivým snůškovým podmínkám projevil i na výnosu medu, který v roce 2008 dosáhl 6 078 t. Průměrný výnos tedy byl 13,18 kg na včelstvo.

Spotřeba medu v ČR je téměř 0,7 kg na obyvatele a rok.

V posledních letech vzrostl dovoz medu ze zemí EU, často ve spotřebitelském balení.

Saldo zahraničního obchodu s včelím medem bylo dlouhodobě kladné. V současné době je do ČR podle statistik ČSÚ med dovážen na ceny výrazně vyšší, než vyvážen. To zároveň s nárůstem dovozu způsobilo, že v roce 2008 byla bilance záporná – o 7,05 milionu korun ve finančním vyjádření. Množstevně je zatím více medu vyváženo než dováženo.

Trh medu v ES se vyznačuje trvalým deficitem nabídky medu z domácí produkce. Soběstačnost ES je pod 50,0 %. Tyto trendy se patrně ani v roce 2010 příliš nezmění.

ZÁSAHY STÁTU

1. Celní opatření
2. Podpůrná opatření pro rok 2009
3. Legislativa k sektoru včely

I. CELNÍ OPATŘENÍ

Celní sazby ES pro rok 2007

Kód položky	Název	Smluvní %
0409 00 00	Přírodní med	17,3
1521 90 91	Včelí vosk a jiné hmyzí vosky, též rafinované nebo barvené – surový	Bez
1521 90 99	Včelí vosk a jiné hmyzí vosky, též rafinované nebo barvené – ostatní	Bez

Pramen: Celní sazebník, GŘ Cel

2. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ PRO ROK 2009

2.1. Podpůrná opatření z prostředků ČR

Dotáčnickými programy stát přispívá k udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkova. Mezi podporované programy výhradně z národních zdrojů patří i podpora včelařství.

- Na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství je poskytována I.D. Podpora včelařství, v roce 2009 je výše dotace stanovena do 180 Kč na zazimované včelstvo a celková výše dotace dosahuje částky 70 mil. Kč.
- V roce 2008 byla Podpora včelařství rozšířena o nový předmět dotace – I.D.d.) obnovené včelstvo, jako náhrada za ztráty způsobené plošným rozšířením roztoče *Varroa destructor* v zimním období 2007-2008, uvolněná částka činila 25 mil. Kč.
- Včelařství je podporováno i prostřednictvím státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Českému svazu včelařů jako občanskému sdružení jsou poskytovány finanční prostředky podle „Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním a neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy“, které jsou přílohou k usnesení vlády č. 1333 ze dne 3. listopadu 2008. Dotace ze státního rozpočtu v roce 2009 činí 25 mil. Kč.
- Podpora formou dotace na udržování a využívání genetických zdrojů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství a prováděcích zásad ministerstva zemědělství ve výši cca 400 tisíc Kč je určena chovatelům včelích matek, udržujících a zlepšujících genetické zdroje včely medonosné kraňské.

2.2. Podpůrná opatření ze společných prostředků ES a ČR

V roce 2004 bylo vydáno nařízení Rady (ES) č. 797/2004 o opatřeních ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh. Toto nařízení bylo dále upřesněno prováděcím předpisem, nařízením Komise (ES) č. 917/2004.

Nařízení stanovují pět základních opatření, kterými lze podpořit chov včel v jednotlivých členských zemích ES. Jedná se o opatření:

- **Technická pomoc** slouží ke zvýšení účinnosti produkce medu a jeho uvádění na trh prostřednictvím použití lepších postupů. Kurzy a další vzdělávací akce určené pro včelaře a vedoucí seskupení či družstev se především týkají oblastí jako je chov a prevence nemocí, podmínky výběru a přípravy pro trh, přeprava a marketing.
- **Boj proti varroáze** má za cíl snížení výdajů spojených s léčbou včelstev nebo pokrytí částí těchto výdajů. Pokud není toto parazitární onemocnění léčeno, způsobuje snížení výnosů a úhyn včelstev. Oslabení včelstev varroázou je jedním z důvodů objevení se přidružených onemocnění. Varroázu nelze zcela vymýtit a léčba včelstev povolenými přípravky je jediným prostředkem jak se vyhnout následkům tohoto onemocnění.
- **Racionalizace kočování včelstev** má za cíl řídit pohyby včelstev na území Společenství, jakož i uspořádání disponibilních stanovišť se silnou koncentrací včelařů během snůškového období. K racionalizaci kočování může mezi dalšími opatřeními přispět soupis podmínek pro kočování, investic do zařízení a vypracování map zdrojů snůšek.
- Cílem podpůrných opatření týkajících se **rozborů medu** je zlepšit kvalitu medu uváděného na trh. Financování rozborů fyzikálních a chemických vlastností medu dle botanického původu umožní včelaři získat přesnou znalost o kvalitě medu a rovněž dosáhnout lepšího zhodnocení svého produktu na trhu.
- **Obnova včelstev** umožňuje díky financování činností na podporu chovu včelích matek nebo na nákup včel kompenzovat ztráty včel a tedy produkci. Od roku 2007/2008 je možno v rámci tohoto titulu přispět i na nákup nových úlů v případě úhynu na nakažlivá onemocnění včel, potvrzená orgány státní veterinární správy.
- **Aplikovaný výzkum** v oblasti zlepšení kvality medu a rozšíření jeho výsledků může ve svém důsledku přispět ke zvýšení příjmů producentů. V ČR není tento dotační titul součástí Programu rozvoje včelařství, je však zabezpečován a realizován.

Jednotlivé členské státy ES, většinou jejich ministerstva zemědělství, zpracovávají každé tři roky programy, směřující k využití těchto opatření. V ČR tento program zpracovalo Ministerstvo zemědělství ČR ve spolupráci s Českým svazem včelařů, o.s. Program byl předložen ke schválení Komisi (ES) a po jejím souhlasném stanovisku se stal podkladem pro zpracování příslušného transformačního nařízení vlády ČR č. 197/2005 Sb. a pro období 2007 – 2010 bylo toto nařízení novelizováno nařízením vlády ČR č. 285/2007 Sb.

V roce 2008 ČSV, o.s., včetně jeho jednotlivých organizačních složek, čerpalo dotace ve výši 100 %. Požadavky přesahovaly disponibilní částky a bylo třeba vyplácené částky u některých opatření krátit. Stejný výsledek lze podle předběžných údajů očekávat i v roce 2009. Velkou zásluhu na tom má mimo jiné i to, že u podpor investic – tedy „technické pomoci“ a „racionalizace kočování včelstev“ byla snížena minimální potřebná investovaná částka na 20 000 Kč, což umožnilo využití této dotace i chovatelům včel s menším počtem včelstev.

Na počátku roku 2007 podávaly jednotlivé členské státy ES zprávy o plnění a využití obou nařízení Rady (ES) a Komise (ES) a nové programy. Český program byl schválen a stal se podkladem pro nařízení vlády č. 285/2007 Sb., kterým bylo původní nařízení novelizováno.

Přehled celkového čerpání dotací za tříleté období podle opatření (v tis. Kč)

OPATŘENÍ	2005	2006	2007	2008
technická pomoc	1 939	7 040	10 862	24 167
boj proti varroáze	4 882	9 267	10 522	13 816
racionalizace kočování	1 480	3 108	4 287	7 844
rozborů medu	113	324	550	505
obnova včelstev	4 734	5 778	6 213	8 526
celkové čerpání v Kč	13 148	25 518	32 434	54 859
možnost čerpání v Kč	30 480	38 600	45 720	54 860
čerpání v %	43	66	71	100

Jak je vidět z tabulky celkového čerpání dotací, MZe systematicky rozšiřuje podporu tohoto zemědělského odvětví a kofinancuje nemalé zdroje na rozvoj včelařství.

3. LEGISLATIVA K SEKTORU CHOV VČEL

- Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů (rostlinolékařský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně některých souvisejících zákonů.
- Vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kaka a s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony, ve znění vyhlášky č. 43/2005 Sb.
- Vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy ES.
- Vyhláška č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče.
- Vyhláška č. 448/2006 Sb., o provedení některých ustanovení plemenářského zákona.
- Vyhláška č. 447/2006 Sb., o genetických zdrojích
- Vyhláška č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmami, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství.

- Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.
- Vyhláška č. 327/2004 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.
- Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 197/2005 Sb., o stanovení podmínek poskytnutí dotace na provádění opatření ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh, ve znění nařízení vlády č. 285/2007 Sb.

Správní předpisy (pravidla k podporám)

- Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, které jsou přílohou k usnesení vlády ze dne 3. listopadu 2008 č. 1333.
- Zásady Ministerstva zemědělství, kterými se stanovují podmínky pro poskytování a čerpání finančních podpor formou dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro zemědělství v platném znění.
- Zásady Ministerstva zemědělství, kterými se stanovují podmínky pro poskytování finančních podpor formou dotací na základě podpůrných programů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství v platném znění.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

ZÁKLADNÍ UKAZATELE VÝROBY

Vývoj počtu včelařů a včelstev

Rok	Počet včelařů	Počet včelstev
1993	73 401	685 321
1994	70 534	630 026
1995	65 805	622 336
1996	61 428	537 136
1997	58 647	510 363
1998	57 280	542 161
1999	57 622	564 981
2000	55 245	534 814
2001	53 315	537 226
2002	52 768	517 743
2003	50 940	477 743
2004	50 109	556 853
2005	49 824	551 681
2006	48 678	525 560
2007	47 966	520 084
2008	45 604	461 086

Pramen: Český svaz včelařů, o.s.

Od roku 1993 trval pokles stavů včelstev až do roku 1997. Základní příčinou poklesu počtu včelstev v ČR byla nízká ekonomická rentabilita. Teprve v roce 1998 se podařilo zastavit pokles stavů včelstev a došlo i k nárůstu. Nárůst však byl hlavně způsoben kategorií chovatelů nad 30 včelstev, kde se od roku 1996 do roku 1999 zvýšil počet chovaných včelstev o 28 673, tj. o 31 %. Ostatní chovatelé se vrátili přibližně na úroveň roku 1996.

Po roce 1999 došlo opět k poklesu stavů včelstev až na konečných 477 743 v roce 2003, způsobenému nevhodnými klimatickými podmínkami pro chov včel. Díky dotaci na obnovení včelstev se podařilo stavy navýšit o téměř 80 tisíc na 556 853 v roce 2004. Situace byla stabilizována v roce 2005. V roce 2006 došlo opět k poklesu o 26 121 včelstev. Tato situace byla způsobena výrazným poklesem výkupních cen medu. Pouze díky dotacím podle titulu I.D, umožněním přímého prodeje medu „ze dvora“ podle veterinárního zákona a dotacemi podle nařízení vlády č. 197/2005 Sb. nebyl pokles větší. Počty včelstev se podařilo zachovat i v roce 2007. Ovšem v zimním období 2007/2008 byla ČR stejně jako ostatní střeoevropské státy postižena masivním úhynem včelstev, způsobenou vhodnými klimatickými podmínkami pro přemnožení roztoče *Varroa destructor*. Stav se snížily pod úroveň roku 2003 – dosáhly celkem počtu 461 086. Tato situace vedla k vyhlášení mimořádné podpory na obnovu včelstev za včelstva uhynulá.

Současný stav včelstev je stále pod doporučenou optimální hranicí pro opylení entomofilních rostlin. Proto i v roce 2008 byla snaha počet včelstev zvýšit. Jak je z následujících tabulek patrné, dochází k postupné koncentraci chovu včel u větších chovatelů, z nichž v roce 2008 bylo 83 možno označit za profesionální chovatele podle pravidel ES.

Dalším faktorem, který ovlivňuje chov včel, jsou klimatické podmínky ovlivňující i skladbu zdrojů snůšky.

Přehled počtu včelstev a včelařů organizovaných v ČSV podle kategorií

	Včelaři		Včelstva	
	2003	2004	2003	2004
1-5 včelstev	21 564	18 140	76 039	64 345
6 -10 včelstev	14 627	14 787	113 309	115 296
11 -15 včelstev	6 193	6 651	79 662	86 159
16-30 včelstev	5 699	6 437	121 159	138 573
31-100 včelstev	2 086	2 488	96 406	112 0
101-150 včelstev	99	113	11 837	13 588
Nad 150 včelstev	61	80	13 427	17 794
Celkem	50 329	48 696	511 839	547 759

Pramen: Český svaz včelařů, o.s.

Přehled počtu včelstev a včelařů organizovaných v ČSV podle kategorií

	Včelaři		Včelstva	
	2005	2006	2005	2006
1-5 včelstev	18 156	18 420	64 121	63 804
6 -10 včelstev	14 709	14 313	114 526	110 307
11 -15 včelstev	6 450	6 069	83 040	78 020
16-30 včelstev	6 442	6 087	139 926	131 362
31-100 včelstev	2 569	2 401	110 397	102 031
101-150 včelstev	92	95	11 383	11 799
Nad 150 včelstev	81	83	18 607	19 155
Celkem	48 499	47 468	542 000	516 478

Pramen: Český svaz včelařů, o.s.

Přehled počtu včelstev a včelařů organizovaných v ČSV podle kategorií

	Včelaři		Včelstva	
	2007	2008	2007	2008
1-5 včelstev	17 929	19 423	63 593	65 225
6 -10 včelstev	14 228	12 750	109 687	96 159
11 -15 včelstev	6 040	4 972	77 531	64 243
16-30 včelstev	5 994	5 140	128 619	109 316
31-100 včelstev	2 349	2 050	99 308	87 600
101-150 včelstev	93	83	11 629	10 329
Nad 150 včelstev	90	83	20 521	19 519
Celkem	46 723	44 501	510 888	452 391

Pramen: Český svaz včelařů, o.s.

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2007

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přísunů včelstev celkem	Přísunů k plodinám	Přísunů do lesů
Praha	683	18	18	0
Středočeský	12 595	5 376	3 959	1 417
Jihočeský	12 753	3 456	1 962	1 494
Plzeňský	10 417	4 202	2 211	1 991
Karlovarský	3 064	196	127	69
Ústecký	4 112	1 863	1 665	198
Liberecký	3 107	533	342	191
Královéhradecký	6 500	3 710	2 463	1 247
Pardubický	8 563	3 093	2 039	1 054
Vysočina	9 805	3 465	2 449	1 016
Jihomoravský	16 774	15 352	9 512	5 840
Zlínský	6 746	2 973	2 189	784
Olomoucký	8 930	4 045	2 239	1 806
Moravskoslezský	13 270	5 150	2 509	2 641
Celkem	117 319	53 432	33 684	19 748

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2008

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přísunů včelstev celkem	Přísunů k plodinám	Přísunů do lesů
Praha	769	10	5	5
Středočeský	12 970	4 969	3 628	1 341
Jihočeský	9 273	1 821	1 201	620
Plzeňský	8 085	2 620	1 390	1 230
Karlovarský	3 022	92	40	52
Ústecký	4 077	2 094	1 461	633
Liberecký	3 192	375	236	139
Královéhradecký	6 839	2 943	2 138	805
Pardubický	7 924	2 788	1 991	797
Vysočina	9 728	2 649	1 734	915
Jihomoravský	13 518	7 442	5 074	2 368
Zlínský	4 954	2 134	1 434	700
Olomoucký	8 207	3 688	2 217	1 471
Moravskoslezský	9 367	3 349	1 765	1 584
Celkem	101 925	36 974	2 314	12 660

Na území České republiky působí zhruba 90 aktivních šlechtitelských chovů, rozchovávajících výhradně včelu kraňskou, *Apis Mellifera Carnica*. Činnost těchto chovů koordinuje Český svaz včelařů, o.s. jako chovatelské sdružení pro včelu kraňskou. Úroveň chovatelské práce v ČR je na vysoké světové úrovni. Přes podporu státu na nákup matek je však obměna matek a náhrada za uhynulá včelstva dosud nedostatečná. Ani v uplynulém období se situace nezměnila.

Činnost šlechtitelských chovů:**2007**

Kraj	Inseminované	Výběrové	Spářené	Neoplozené	Matek celkem	Matečníky
Praha	0	240	191	48	479	137
Středočeský	625	3 306	2 472	269	6 672	3 338
Jihočeský	11	1 236	1 433	10	2 690	102
Plzeňský	143	3 777	1 608	220	5 748	1 652
Karlovarský	0	0	511	0	511	80
Ústecký	0	0	0	0	0	0
Liberecký	0	181	123	0	304	60
Královéhradecký	0	1 329	118	10	1 457	265
Pardubický	0	0	311	0	311	180
Vysočina	0	947	874	98	1 919	923
Jihomoravský	276	3 994	3 441	110	7 821	329
Zlínský	0	246	2 036	18	2 300	0
Olomoucký	0	1 167	0	80	1 247	0
Moravskoslezský	9	170	992	19	1 190	483
Celkem	1 064	16 593	14 110	882	32 649	7 549

Činnost šlechtitelských chovů:**2008**

Kraj	Inseminované	Výběrové	Spářené	Neoplozené	Matek celkem	Matečníky
Praha	0	240	191	48	479	137
Středočeský	625	2 999	2 472	269	6 365	3 208
Jihočeský	11	1 236	1 433	10	2 690	102
Plzeňský	143	3 800	1 608	190	5 741	1 580
Karlovarský	0	0	511	0	511	80
Ústecký	0	0	0	0	0	0
Liberecký	0	181	123	0	304	60
Královéhradecký	0	2 035	118	40	2 193	337
Pardubický	0	0	311	0	311	180
Vysočina	0	947	874	98	1 919	923
Jihomoravský	276	3 994	3 441	110	7 821	329
Zlínský	0	246	2 036	18	2 300	0
Olomoucký	0	1 167	0	80	1 247	0
Moravskoslezský	9	170	992	19	1 190	483
Celkem	1 064	17 015	14 110	882	33 071	7 419

Pramen: Český svaz včelařů, o.s.

Výroba a spotřeba medu

Jedním z faktorů, který nepříznivě ovlivňuje české včelařství, je relativně nízká spotřeba včelích produktů, zvláště medu. V ČR se spotřeba medu pohybuje mezi 0,5 – 0,7 kg na obyvatele za rok.

Produkce medu přes klesající počty včelstev postupně stoupá. Příčinou jsou mimo jiné v období snůšky vhodné klimatické podmínky a zejména změny ve složení osevních ploch kulturních rostlin s výrazným nárůstem pěstování olejnin.

Vývoj produkce medu a vosku

Rok	Počet včelstev	Průměrný výnos kg/včelstvo		Celkový výnos (tuny)	
		Med	Vosk	Med	Vosk
1993	685 321	11,11	0,24	7 616,60	167,6
1994	630 026	12,3	0,24	7 750,00	152,3
1995	622 336	11,68	0,26	7 266,80	161,1
1996	537 136	9,91	0,29	5 321,60	156,4
1997	510 363	9	0,27	4 532,00	119
1998	542 161	13,8	0,23	7 500,00	125
1999	564 981	13	0,28	7 318,00	159
2000	534 814	13,89	0,27	7 500,00	150
2001	537 266	11,63	0,34	6 300,00	186
2002	517 743	10,94	0,37	5 883,10	186,6
2003	477 743	13,19	0,43	6 303,20	284,9
2004	556 853	13,9	0,43	7 738,00	238,1
2005	551 681	15,17	0,47	8 371,00	257
2006	525 560	17,22	0,5	9 051,00	262,4
2007	520 084	16,28	0,53	8 466,30	274,4
2008	461 086	13,18	0,51	6 078,10	235,2

Pramen: Český svaz včelařů, o.s.

Výroba a spotřeba medu v ČR (tuny)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Počáteční zásoba	2 638	1 438	1 538	2 632	1 759	1 459	1 039
Výroba	5 321	4 532	8 085	7 318	7 500	6 300	5 883
Dovoz	819	750	1 000	686	700	1 073	1 144
Nabídka celkem	8 779	6 765	10 623	10 623	9 959	8 832	8 067
Spotřeba	4 000	4 950	5 000	6 000	6 000	6 000	5 700
Vývoz	2 441	277	3 000	1 169	2 500	1 793	1 867
Konečná zásoba	1 438	1 538	2 623	3 940	1 459	1 039	500

Výroba a spotřeba medu v ČR (tuny)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počáteční zásoba	500	838	735	1 860	2 971	1 804
Výroba	6 303	7 738	8 371	9 081	8 466	6 078
Dovoz	1 757	1 134	1 580	2 390	1 724	2 060
Nabídka celkem	8 560	9 710	10 686	13 331	13 160	9 931
Spotřeba	5 698	6 000	6 000	7 000	7 000	7 000
Vývoz	2 024	2 975	2 826	3 360	4 357	2 595
Konečná zásoba	838	735	1 860	2 971	1 804	347

Pramen: MZe ČR, Český svaz včelařů, o.s. Celní statistika

Spotřeba medu

Spotřeba medu má z dlouhodobého hlediska setrvalý stav. Tento stav není pozitivní ani z pohledu včelařů ani z pohledu konečného spotřebitele, který nevyužívá všechny pozitivní účinky tohoto jedinečného přírodního produktu. Snahou je zvýšení spotřeby medu, a to kromě tradičního balení medu i větším výběrem výrobků, které obsahují med, jako jsou např. směsi ovoce s medem, masné výrobky (šunky, paštiky), pekárenské výrobky (perníčky a jiné pečivo) a různé druhy medoviny.

Spotřeba medu (kg/obyvatel/rok)

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*	2004	2005	2006	2007	2008
0,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7

ZAHRANIČNÍ OBCHOD SVČELÍM MEDEM A VČELÍM VOSKEM

S narůstajícím dovozem, zvláště velmi levných medů, u kterých kvalita odpovídá dovozní ceně, může dojít k ohrožení tuzemského chovu včel zavlečením různých nebezpečných nákaz.

Jako negativní lze hodnotit i postupně se snižující saldo zahraničního obchodu, zvláště ve finančním vyjádření, včetně negativních ekonomických dopadů na samotné včelaře. Pokleslo z přebytku ve výši 125,827 milionu Kč v roce 2004 na – 7,05 milionu v roce 2008. Toto saldo je způsobeno situací, kdy je do ČR dovážen med za průměrnou cenu 55,46 Kč/kg a vyvážen za 40,92 Kč/kg, tedy o více než čtvrtinu levněji. Největším odběratelem českého medu v roce 2008 bylo Polsko s 1 067 t za cenu 35,56 Kč, Německo 546 t za 55,75 a Rumunsko 395 t za 34,14 Kč/kg. Největšími dodavateli ve stejném roce byly Argentina 591 t za 53,85 Kč/kg, Španělsko 209 t za 70,83 Kč/kg, Ukrajina 192 t za 39,66 Kč/kg a Německo 144 t za 93,99 Kč/kg. Dá se tedy s jistotou nadsázkou konstatovat, že ČR vyváží med jako levnou surovinu a zčásti dováží již zpracované zboží za odpovídající ceny.

Zahraniční obchod se včelím voskem je sice v současnosti na minimálních hodnotách, v budoucnosti však mohou hrozit pokusy o dovoz falšovaného vosku, který se začíná vyskytovat v okolních zemích, zejména v Německu. Tento vosk a výrobky z něj je často nabízen prostřednictvím internetových aukcí jako je např. E-bay.

Vývoz přírodního medu (0409) a včelího vosku (1521 9091,99) v tunách

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Med přírodní	277	989	1 169	2 271	1 793	1 867	2 024	2 975	2 826	3 338	4 357	2 595
Včelí vosk	29	28	17	20	4	0,5	0,8	0	6,3	0,2	0,11	0

Pramen: Celní statistika

Dovoz přírodního medu (0409) a včelího vosku (1521 9091,99) v tunách

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Med přírodní	750	614	686	660	1 073	1 144	1 757	1 134	1 580	2 392	1 724	2 060
Včelí vosk	52	30	23	16	11	15	29	0,075	1	4	0,03	0

Pramen: Celní statistika

Saldo zahraničního obchodu s medem v tunách

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vývoz	277	989	1 169	2 271	1 793	1 867	2 024	2 975	2 826	2 995	4357	2595
Dovoz	750	614	686	660	1 073	1 144	1 757	1 134	1 580	2 392	1723	2050
Saldo	-473	375	483	1 611	720	723	267	1 841	1 246	603	2634	545

Pramen: Celní statistika

Zahraníční obchod s přírodním medem podle zemí – bilance v peněžním vyjádření

Rok	Název zboží	Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK(tis.)
2007	Med přírodní	AR	Argentina	-20 643
2007	Med přírodní	UA	Ukrajina	-9 925
2007	Med přírodní	ES	Španělsko	-9 524
2007	Med přírodní	GB	Spojené království	-6 434
2007	Med přírodní	FR	Francie	-2 701
2007	Med přírodní	UY	Uruguay	-2 171
2007	Med přírodní	BG	Bulharsko	-1 268
2007	Med přírodní	MD	Moldavsko	-1 008
2007	Med přírodní	IT	Itálie	-834
2007	Med přírodní	CH	Švýcarsko	-549
2007	Med přírodní	NZ	Nový Zéland	-519
2007	Med přírodní	BE	Belgie	-317
2007	Med přírodní	CA	Kanada	-106
2007	Med přírodní	GR	Řecko	-88
2007	Med přírodní	US	Spojené státy	-8
2007	Med přírodní	TR	Turecko	-1
2007	Med přírodní	CU	Kuba	0
2007	Med přírodní	LT	Litva	51
2007	Med přírodní	AT	Rakousko	191
2007	Med přírodní	HU	Maďarsko	1 414
2007	Med přírodní	SI	Slovinsko	2 480
2007	Med přírodní	RO	Rumunsko	4 220
2007	Med přírodní	SE	Švédsko	6 868
2007	Med přírodní	SK	Slovensko	7 421
2007	Med přírodní	PL	Polsko	49 253
2007	Med přírodní	DE	Německo	98 559
Součet				11 4361
2008	Med přírodní	AR	Argentina	-31 815
2008	Med přírodní	ES	Španělsko	-14 812
2008	Med přírodní	UA	Ukrajina	-7 634
2008	Med přírodní	FR	Francie	-5 832
2008	Med přírodní	UY	Uruguay	-5 213
2008	Med přírodní	GB	Spojené království	-4 734
2008	Med přírodní	HR	Chorvatsko	-2 693
2008	Med přírodní	CL	Chile	-2 473
2008	Med přírodní	AT	Rakousko	-926
2008	Med přírodní	IN	Indie	-717
2008	Med přírodní	NZ	Nový Zéland	-475
2008	Med přírodní	HU	Maďarsko	-417
2008	Med přírodní	CA	Kanada	-363
2008	Med přírodní	IT	Itálie	-354
2008	Med přírodní	GR	Řecko	-139
2008	Med přírodní	US	Spojené státy	-30
2008	Med přírodní	EG	Egypt	-10
2008	Med přírodní	BE	Belgie	-1
2008	Med přírodní	BR	Brazílie	0
2008	Med přírodní	EE	Estonsko	2

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

Rok	Název zboží	Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK(tis.)
2008	Med přírodní	LV	Lotyšsko	14
2008	Med přírodní	LT	Litva	127
2008	Med přírodní	SI	Slovinsko	3 475
2008	Med přírodní	SE	Švédsko	3 764
2008	Med přírodní	SK	Slovensko	4 359
2008	Med přírodní	RO	Rumunsko	10 720
2008	Med přírodní	DE	Německo	16 881
2008	Med přírodní	PL	Polsko	32 246
Součet				-7 050

Zahraníční obchod s medem podle zemí – dovoz

Období	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)	
2007	Med přírodní	AR	Argentina	425 838	20 643	48,48
2007	Med přírodní	ES	Španělsko	154 930	10 924	70,51
2007	Med přírodní	UA	Ukrajina	304 367	9 925	32,61
2007	Med přírodní	SK	Slovensko	161 646	7 934	49,08
2007	Med přírodní	GB	Spojené království	118 535	7 509	63,35
2007	Med přírodní	DE	Německo	90 801	7 178	79,05
2007	Med přírodní	FR	Francie	67 545	5 365	79,43
2007	Med přírodní	PL	Polsko	98 784	5 243	53,08
2007	Med přírodní	HU	Maďarsko	84 237	5 126	60,85
2007	Med přírodní	RO	Rumunsko	59 958	3 896	64,98
2007	Med přírodní	UY	Uruguay	43 650	2 171	49,74
2007	Med přírodní	BG	Bulharsko	19 175	1 268	66,13
2007	Med přírodní	MD	Moldavsko	29 804	1 008	33,82
2007	Med přírodní	IT	Itálie	47 477	834	17,57
2007	Med přírodní	AT	Rakousko	5 184	829	159,92
2007	Med přírodní	CH	Švýcarsko	3 716	549	147,74
2007	Med přírodní	NZ	Nový Zéland	1 286	519	403,58
2007	Med přírodní	BE	Belgie	3 204	317	98,94
2007	Med přírodní	SE	Švédsko	2 883	166	57,58
2007	Med přírodní	CA	Kanada	576	120	208,33
2007	Med přírodní	GR	Řecko	395	88	222,78
2007	Med přírodní	US	Spojené státy	86	8	93,02
2007	Med přírodní	TR	Turecko	8	1	125
2007	Med přírodní	CU	Kuba	1	0	0
Součet				1 724 086	91 623	53,14
2008	Med přírodní	AR	Argentina	590 778	31 815	53,85
2008	Med přírodní	ES	Španělsko	209 119	14 812	70,83
2008	Med přírodní	DE	Německo	144 379	13 570	93,99
2008	Med přírodní	UA	Ukrajina	192 484	7 634	39,66
2008	Med přírodní	GB	Spojené království	92 412	7 230	78,24
2008	Med přírodní	SK	Slovensko	119 166	6 257	52,51
2008	Med přírodní	FR	Francie	199 064	5 832	29,3
2008	Med přírodní	PL	Polsko	153 599	5 702	37,12
2008	Med přírodní	UY	Uruguay	104 907	5 213	49,69
2008	Med přírodní	HU	Maďarsko	94 569	4 867	51,47

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

Období	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)	
2008	Med přírodní	RO	Rumunsko	38 912	2 767	71,11
2008	Med přírodní	HR	Chorvatsko	43 800	2 693	61,48
2008	Med přírodní	CL	Chile	42 464	2 473	58,24
2008	Med přírodní	AT	Rakousko	9 559	1 320	138,09
2008	Med přírodní	IN	Indie	10 191	717	70,36
2008	Med přírodní	NZ	Nový Zéland	2 206	475	215,32
2008	Med přírodní	CA	Kanada	1 229	363	295,36
2008	Med přírodní	IT	Itálie	10 469	354	33,81
2008	Med přírodní	GR	Řecko	844	139	164,69
2008	Med přírodní	US	Spojené státy	337	30	89,02
2008	Med přírodní	EG	Egypt	48	10	208,33
2008	Med přírodní	SI	Slovinsko	46	2	43,48
2008	Med přírodní	BE	Belgie	4	1	250
2008	Med přírodní	BR	Brazílie	1	0	0
Součet				2 060 587	1 14 275	55,46

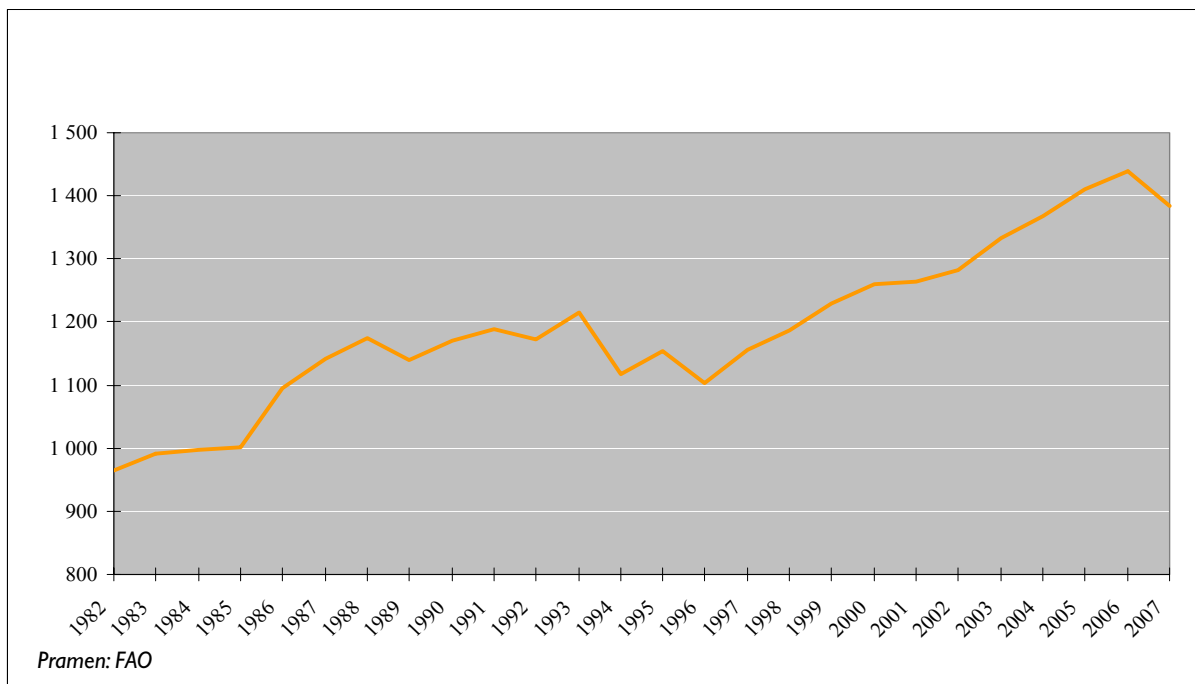
Zahraníční obchod s medem podle zemí – vývoz

období	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)	
2007	Med přírodní	DE	Německo	2 247 593	105 738	47,04
2007	Med přírodní	PL	Polsko	1 140 580	54 497	47,78
2007	Med přírodní	SK	Slovensko	355 688	15 355	43,17
2007	Med přírodní	RO	Rumunsko	174 144	8 116	46,61
2007	Med přírodní	SE	Švédsko	149 017	7 034	47,2
2007	Med přírodní	HU	Maďarsko	136 657	6 540	47,86
2007	Med přírodní	SI	Slovinsko	46 885	2 480	52,9
2007	Med přírodní	FR	Francie	46 161	2 664	57,71
2007	Med přírodní	GB	Spojené království	24 574	1 075	43,75
2007	Med přírodní	ES	Španělsko	20 513	1 400	68,25
2007	Med přírodní	AT	Rakousko	14 760	1 021	69,17
2007	Med přírodní	LT	Litva	323	51	157,89
2007	Med přírodní	CA	Kanada	68	14	205,88
Součet				4 356 963	205 984	47,28
2008	Med přírodní	PL	Polsko	1 067 110	37 948	35,56
2008	Med přírodní	DE	Německo	546 198	30 451	55,75
2008	Med přírodní	RO	Rumunsko	395 047	13 487	34,14
2008	Med přírodní	SK	Slovensko	274 085	10 616	38,73
2008	Med přírodní	HU	Maďarsko	115 430	4 450	38,55
2008	Med přírodní	SI	Slovinsko	99 012	3 476	35,11
2008	Med přírodní	SE	Švédsko	70 872	3 764	53,11
2008	Med přírodní	GB	Spojené království	45037	2495	55,4
2008	Med přírodní	AT	Rakousko	6773	394	58,17
2008	Med přírodní	LT	Litva	721	127	176,14
2008	Med přírodní	LV	Lotyšsko	19	14	736,84
2008	Med přírodní	EE	Estonsko	6	2	333,33
2008	Med přírodní	BE	Belgie	5	0	0
Součet				2 620 315	107 225	40,92

Pramen: Celní statistika

ZAHRANIČNÍ TRHY

I. Produkce

Největšími světovými producenty medu jsou Čínská lidová republika – podílem přibližně 23 % na světové produkci, následovaná Tureckem, Argentinou a Ukrajinou, které se podílejí shodně přibližně 6 %. Dnešní EU se na produkci podílí 12 %, což se ovšem ve velice krátké době může radikálně změnit. Jak Ukrajina, tak i Turecko mají zájem o vstup do společenství.

2. Situace v Evropské unii

2.1. Odhad dodávek

EU je schopna vyprodukovat přibližně polovinu své spotřeby medu. Největšími dodavateli medu jsou tradičně Argentina, Čína a Mexiko, tedy země, jejichž klimatické podmínky i politicko-ekonomická situace umožňuje produkovat med za velmi nízké ceny.

Dovoz medu do EU

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I-III 09
Argentina	42576	46540	56503	50436	45031	71237	66161	53875	51086	9985
Čína	33573	37054	13753	1654	286	5734	9184	9758	24614	6631
Mexiko	21477	17780	18528	12533	17853	13106	12554	21205	22250	4257
Chile	3012	4460	4000	3402	4737	6782	6648	6637	9158	2369
Uruguay	4075	6687	3730	3635	8935	5825	9551	12577	8382	1537
Kuba	5493	5846	4377	4392	6450	3790	2889	4444	5283	745
Indie	2262	1533	3275	4722	6430	4560	5191	4589	5205	1028
Nový Zéland	1199	2229	1812	1861	1090	1615	2379	2630	3407	581
Ukrajina	24	8	10	1	1953	3464	4922	3553	2611	1118
Brazílie	82	568	4512	9760	17134	11509	5997	504	1701	1611
Austrálie	3387	2983	1981	1596	1483	2489	1940	1855	1555	581
Kanada	2920	2072	1763	706	718	853	587	551	1229	221
Ostatní státy	36646	30781	41200	51607	27308	17017	19408	4900	5261	1063
Mimo EU	156 726	158 541	155 443	146 304	137 408	147 984	147 410	127 078	141 741	31 727

Pramen: Eurostat

Vývoz medu z EU

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I-III 09
Švýcarsko	1 324	1 269	1 353	1 324	1 234	1 476	1 806	1 660	1 749	575
Japonsko	107	186	291	488	553	512	449	594	1 107	215
USA	286	323	758	743	513	767	1 038	966	999	161
Saud. Arábie	737	942	1 026	749	420	626	601	635	723	187
Alžírsko	292	359	529	525	255	225	294	496	658	213
Maroko	500	399	283	143	72	106	434	1 023	503	7
Izrael	0	124	64	65	88	213	211	281	446	31
Jordánsko	89	97	153	47	148	120	177	214	440	127
Ostatní státy mimo EU	2 400	2 991	3 797	3 506	2 495	2 263	2 385	3 399	3 529	704
	5 735	6 690	8 254	7 589	5 778	6 307	7 395	9 266	10 154	2 220

Pramen: Eurostat

Největšími odběrateli evropského medu jsou země s mimořádnými požadavky na kvalitu, a to Švýcarsko 1 749 t, Japonsko 1 107 t, USA 999 t a Saudská Arábie 723 t (údaje za rok 2008). To svědčí o mimořádně kvalitní práci evropských chovatelů včel i příhodných podmínkách pro produkci vysoce jakostního produktu.

Dovozní cena

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I-III 09
Argentina	1,09	1,15	1,50	2,13	1,81	1,09	1,20	1,26	1,69	2,05
Čína	0,82	0,93	1,07	1,16	1,30	0,86	0,93	1,00	1,12	1,35
Mexiko	1,24	1,45	1,78	2,32	2,17	1,57	1,51	1,38	1,67	2,09
Chile	1,23	1,34	1,64	2,40	2,29	1,54	1,29	1,36	1,77	2,15
Uruguay	1,04	1,13	1,58	2,23	1,94	1,28	1,20	1,22	1,73	1,98
Kuba	1,09	1,15	1,36	1,75	1,96	1,40	1,22	1,22	1,30	1,73
Indie	1,10	1,19	1,47	1,89	1,56	1,16	1,18	1,29	1,66	1,80
Nový Zéland	2,13	2,07	2,94	3,89	4,68	5,08	4,39	5,02	5,11	4,83
Ukrajina	1,77	0,69	2,59	3,21	1,21	1,08	1,00	1,11	1,74	1,70
Brazílie	1,31	1,33	1,59	2,09	1,84	1,23	1,31	1,37	1,91	2,06
Austrálie	1,34	1,45	2,08	3,33	3,24	2,16	2,08	2,28	1,94	2,21
Kanada	1,21	1,66	2,09	2,86	2,51	1,91	1,74	1,84	1,84	2,15
Celkem	1,13	1,24	1,73	2,31	1,96	1,29	1,34	1,38	1,69	1,96

Pramen: Eurostat

Cena dováženého medu se v dlouhodobém průměru pohybuje v rozmezí od 1,13 do 1,96 /kg medu. Výrazně se na ní projevují výkyvy v celosvětové produkci. Přitom med do EU dovážený byl v I čtvrtletí roku 2009 dovážen za cca 42 % ceny medu vyváženého mimo EU.

Vývozní cena

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I-III 09
Švýcarsko	3,19	3,16	3,52	4,06	4,31	3,55	3,45	4,05	4,20	4,20
Japonsko	5,24	4,89	4,77	4,81	4,95	4,43	4,70	4,72	3,89	4,29
USA	4,41	4,93	3,28	3,96	4,54	3,51	3,07	4,11	4,10	4,52
Saud. Arábie	3,27	3,44	4,56	3,59	4,59	4,25	4,74	5,29	5,48	6,86
Alžírsko	2,76	2,58	2,58	3,37	3,07	3,19	3,14	3,58	3,40	3,43
Maroko	1,44	1,35	1,51	2,05	3,54	2,03	1,30	1,25	1,16	6,11
Izrael	3,00	1,87	2,35	2,81	1,81	1,89	1,87	2,04	2,52	3,00
Jordánsko	3,35	3,35	3,41	4,40	3,74	3,73	3,68	3,15	3,30	3,98
S. A. Emiráty	3,28	2,88	4,04	4,87	5,08	4,52	4,92	5,30	5,86	6,47
Tunis	14,80	2,26	2,46	3,93	2,95	2,93	2,52	2,70	2,85	3,00
Rusko	5,95	0,94	3,15	4,62	5,00	5,06	5,05	5,17	4,79	5,41
Pákistán	1,94	2,57	2,43	2,36	2,31	3,19	3,65	3,38	4,29	
Nigerie	2,54	3,14	2,21	3,34	3,61	2,83	2,87	2,69	2,79	10,21
Honkong	3,64	3,66	4,07	4,85	5,14	4,86	5,14	5,03	4,93	5,34
Celkem	2,96	2,85	3,03	3,71	4,13	3,63	3,47	3,65	3,92	4,61

Pramen: Eurostat

2.2. Včelstva a včelaři

Počty včelstev v jednotlivých zemích ES			
	2003	2004 - 2006	2008 - 2010
BE	100 000	110 750	110 000
BG			671 674
CZ		477 743	525 560
DK	155 000	160 000	170 000
DE	900 000	893 000	751 000
EE		50 500	33 000
EL	1 380 000	1 388 000	1 467 690
ES	2 397 840	2 464 601	2 320 949
FR	1 297 000	1 150 000	1 360 973
IE	20 000	20 000	22 000
IT	1 100 000	1 100 000	1 157 000
CY		45 714	44 338
LV		54 173	62 200
LT		83 800	85 015
LU	10 213	11 077	9 267
HU		872 650	900 000
MT		1 938	1 938
NL	80 000	80 000	80 000
AT	343 906	327 000	311 000
PL		949 200	1 091 930
PO	632 500	590 000	555 049
RO			975 062
SI		143 152	170 682
SK		192 002	246 259
FI	42 000	47 000	56 000
SE	145 000	145 000	150 000
UK	273 750	274 000	274 000
EU 27	8 877 209	11 631 300	13 602 719

Pramen: Eurostat

V roce 2008 bylo, podle hlášení členských států v ES chováno 13 602 719 včelstev. Z toho nejvíce ve Španělsku – 2 320 949, Řecku 1 467 690 a Francii 1 360 973, tedy v zemích s vyšším podílem komerčních chovatelů včel.

Počty včelařů v jednotlivých zemích ES

7	2003	2004 - 2006	2008 - 2010
BE	11 000	7 715	7 000
BG			0
CZ		49 734	48 678
DK	6 000	5 000	4 278
DE	103 600	103 600	103 600
EE		7 600	7 400
EL	22 000	19 560	19 814
ES	27 420	24 606	23 265
FR	100 000	100 000	69 600
IE	2 300	2 200	2 200
IT	75 000	50 000	70 000
CY		634	544
LV		8 300	3 300
LT		11 000	10 923
LU	650	650	369
HU		15 302	16 000
MT		168	168
NL	10 000	10 000	10 000
AT	25 027	24 421	23 000
PL		42 800	39 410
PO	26 000	22 000	15 267
RO			36 800
SI		7 955	7 620
SK		18 123	14 339
FI	4 200	4 200	3 300
SE	14 000	14 000	15 000
UK	43 600	43 600	43 900
EU 27	470 797	593 168	595 775

Pramen: Eurostat

V roce 2008 působilo na území ES celkem 595 775 včelařů (podle informací, které jednotlivé členské státy podávají v rámci včelařských programů podle Nařízení 797/2004 a 917/2004). Nejvíce chovatelů včel bylo v SRN – 103 600, Itálii – 70 000, Francii – 69 600 a ČR 48 678. S výjimkou některých států jižní Evropy se jedná převážně o hobby chovatele. Výraznější podíl profesionálních včelařů je pouze v Itálii, Španělsku a Řecku. Bohužel udávané údaje o počtech chovatelů včel a včelstev nejsou v případě některých členských států stoprocentně věrohodné.

2.3. Spotřeba a propagace včelařských produktů

Roční spotřeba medu na obyvatele ČR byla v roce 2005 0,6 kg. V současné době již došlo k nárůstu spotřeby o 0,1 kg, tzn. na 0,7 kg na osobu a rok.

Členské státy, ve kterých je spotřeba medu nejvyšší, jsou Řecko (1,7 kg/rok/obyvatel), následují Rakousko, Německo a Španělsko.

Aby mohl med původem ze Společenství lépe čelit světové konkurenci, byly včelařské produkty na základě nařízení Komise (ES) č. 422/2005 poprvé zařazeny mezi produkty, u kterých je možné použít informační a propagační opatření pro zemědělské produkty na vnitřním trhu.

Komise Evropských společenství schválila v červenci roku 2006 prostřednictvím komisařky Mariann Fischer Boel český program „Propagace spotřeby medu“. Program je prvním a jediným schváleným programem za Českou republiku na propagaci zemědělských produktů spolufinancovaným z prostředků Evropské unie.

Je tříletý, rozdělený do tří etap po dvanácti měsících. Zahájen byl 3. října 2006, ukončen 3. října 2009. Po tomto datu dochází ještě k vyhodnocování jeho účinnosti. Jeho hlavním cílem bylo zejména informovat spotřebitele o rozmanitosti, organoleptických vlastnostech medu a produkčních podmínkách včelařských produktů Společenství.

Mezi základní komunikační strategie využití v průběhu realizace programu byly mj. tvorba a aktualizace nových informačně zajímavých internetových stránek, spolupráce s médii (noviny, časopisy, rozhlas a televize), inzerce, tiskoviny se zaměřením na různé informace o medu, promoakce, účast na veletrzích, soutěže pro veřejnost a děti, spotřebitelský průzkum a další. Finanční podpory z fondů Evropské unie k propagaci vlastních zemědělských výrobků má možnost využít Česká republika stejně jako ostatní členské státy. Tyto propagační programy mají za cíl zlepšit marketing a odbyt zemědělských a potravinářských produktů jednotlivých členských států. Kompetentním orgánem v České republice, který je zodpovědný za administraci pro oblast propagačních programů, je Státní zemědělský intervenční fond. Jeho úkolem je i komunikace s Evropskou komisí a registrace, schvalování a kontrola programů.

Náročnost přípravy a realizace programu dokumentuje skutečnost, že Evropská komise schválila včetně českého programu pouhých 31 programů ze 79 celkem předložených, a to v 19 členských státech Evropské unie. Programy jsou zaměřeny na poskytování informací a na podporu zvýšení spotřeby zemědělských produktů v Evropské unii. Vybrané programy zahrnují zemědělské jakostní plodiny, maso, víno, ovoce a zeleninu, rostliny, med a brambory. Základní systém financování propagačních programů je nastaven následovně: 50 % rozpočtu je dotováno Evropskou komisí, 30 % hradí navrhující organizace (v tomto případě ČSV, o.s.) a 20 % kompetentní orgán (SZIF).